

ANNEX 18

FITXA DE L'ACTIVITAT PALANCA A A302 CULTURA INCLUSIVA D'APRENTATGE A TRAVÉS D'UN NOU MODEL D'ORIENTACIÓ (DUA) 2023-2024

NECESSITAT, RECERCA, REFLEXIÓ I ELECCIÓ ALTERNATIVA
A) DETECCIÓ D'UNA NECESSITAT RELLEVANT
Visió que es persegueix:
<p>Desenvolupar una cultura inclusiva de centre mitjançant un model col·laboratiu que es basi en els principis del disseny universal d'aprenentatge i que impliqui tota la comunitat educativa.</p> <p>L'educació inclusiva implica posar l'atenció en la detecció de les barreres que limiten la presència, la participació, l'aprenentatge i el desenvolupament de tot l'alumnat i, de manera més específica, d'aquells més vulnerables. El concepte de barreres implica un model social respecte de les necessitats de les persones, en tant que poden trobar-se en la mateixa naturalesa de la situació o poden sorgir de la interacció entre els estudiants i els seus contextos, és a dir, les pràctiques, les polítiques, les institucions, les cultures i les circumstàncies econòmiques i socials que afecten les vides dels alumnes.</p> <p>Per detectar i eliminar les barreres a la presència, a la participació i a l'aprenentatge cal posar l'atenció en les actuacions i en el disseny de respostes educatives flexibles i socialment proactives des del principi de la personalització del procés d'ensenyament i aprenentatge tenint en compte la millora de la convivència als centres i la implicació de tota la comunitat educativa.</p>
Necessitat detectada derivada de la visió i el punt de partida
Les persones som diferents en la manera en què gestionam, contextualitzam i expressam i per això, necessitam un model que ens permeti multiplicitat d'opcions perquè tothom pu-

gui trobar la seva via d'aprenentatge.

El DUA és un paradigma de disseny curricular que facilita la creació de contextos d'aprenentatge accessibles per a tot l'alumnat (no únicament l'alumnat vulnerable) en els quals es proporcionen múltiples maneres de representar i percebre la informació (què aprenem), múltiples maneres d'acció i expressió (com aprenem) i múltiples maneres d'implicar-se (motivació, per què aprenem)

L'educació inclusiva s'ha d'entendre com un procés continu de millora i innovació que permet que els centres esdevinguin més acollidors i més eficaços amb la resposta davant la diversitat i puguin evitar situacions d'exclusió dels col·lectius més vulnerables.

L'educació inclusiva representa una perspectiva que ha de servir per analitzar com transformar els centres educatius i altres entorns d'aprenentatge en contextos inclusius, amb la finalitat de respondre a la diversitat d'alumnes i oferir respostes personalitzades a l'ampli espectre de capacitats i necessitats tant en entorns d'educació formals com no formals.

Objectiu específic derivat de la necessitat

Introduir al professorat en el coneixement del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), per una banda i ajustar-lo a la realitat del centre, per altra banda. Donada la diversitat d'itineraris formatius dels centres es fa necessari ajustar l'activitat palanca a la realitat de cada centre amb diversitat de nivells.

Desenvolupar competències digitals per a que els docents puguin emprar les tecnologies digitals de forma que tot l'alumnat pugui accedir sense barreres als processos d'ensenyament i aprenentatge, rebin atenció individual a les seves necessitats i facin seu el desig d'aprendre.

Així mateix també es proposa un canvi de mirada partint de la reflexió i l'anàlisi dels elements que faciliten el disseny de pràctiques educatives coherents amb la diversitat de l'alumnat i la variabilitat en l'aprenentatge, i que garanteix una educació inclusiva.

B) INVESTIGACIÓ, REFLEXIÓ I ELECCIÓ D'ALTERNATIVA

Coneixement (què sabem)

- **Referència:** El DUA ens ofereix pautes per detectar i minimitzar les barreres a l'aprenentatge, la presència i la participació de tots els alumnes, inclosos els més vulnerables.

La visió inclusiva té present les dimensions del model de qualitat de vida i proporciona flexibilitat en la forma en que es presenta la informació, en la forma en què els estudiants responen o demostren els seus coneixements i habilitats, i en la forma en què estan motivats i compromesos amb el seu propi aprenentatge.

La cultura inclusiva ens guia sobre el canvi de la pràctica educativa tenint en compte els

drets d'educació de qualitat i equitat i els drets de desenvolupament sostenible de l'agenda 2030.

- Síntesi: El canvi de mirada en l'avaluació psicopedagògica i social contribueix a la reflexió sobre les grans qüestions: quin tipus d'escola volem?, quin tipus de societat volem ajudar a construir?, etc. Al mateix temps, implica donar una resposta educativa personalitzada a cadascun dels alumnes que faciliti l'accés, la participació i la internalització del procés d'ensenyament-aprenentatge i que contribueixi a l'èxit escolar, a la prevenció de l'abandonament i a la reducció de l'absentisme escolar.

Estratègia seleccionada a partir del coneixement

Donar a conèixer les pautes bàsiques sobre el Disseny Universal per a l'Aprenentatge. Incorporar metodologies actives dins l'aula.
Formacions al claustre per al disseny universal de les situacions d'aprenentatge i programacions d'aula.

Bones pràctiques de referència 1

- Referència: #ProyectoREADUAAAndalucía [Enllaç](#)

- Síntesi: La Conselleria de Desenvolupament Educatiu i Formació Professional d'Andalusia presenta el #ProyectoREADUAAAndalucía, conformat per més de 250 recursos educatius oberts (REA) de diferents matèries de Primària, Secundària i Batxillerat. Aquests recursos giran al voltant de situacions d'aprenentatge en les quals l'alumnat adquireix i desenvolupa les competències específiques de cada àrea o matèria. Les seves guies didàctiques justifiquen la situació d'aprenentatge proposada, el repte que l'alumnat ha d'assolir, el producte final que ha de desenvolupar, la concreció curricular, la seqüència didàctica, i l'explicitació de les pautes DUA, multinivellació i processos cognitius escollits en cada activitat en les quals es materialitza la seqüència, per afavorir l'atenció a la diversitat de l'alumnat, així com els criteris d'avaluació de les competències específiques que permet avaluar i els instruments que facilita aquesta avaluació.

- Nivell d'aplicabilitat: Total.

Bones pràctiques de referència 2

- Referència: Huguet Comelles, Teresa (2006) *Aprender juntos en el aula. Una propuesta inclusiva*. Ed. Graó.

- Síntesi: El tema central d'aquest llibre és l'atenció a la diversitat i als alumnes amb més barreres per a l'aprenentatge i la participació i, alhora, l'organització i el funcionament del centre en relació a aquests aspectes. En aquest sentit, el llibre és una bona pràctica que recull l'experiència d'una escola concreta, que ens mostra des d'una perspectiva inclusiva com s'atenen les necessitats educatives de l'alumnat en el marc de l'aula ordinària i dins del grup de referència. És un camí que incideix en els processos de millora del centre, que es

recolza en canvis culturals i organitzatius, i que pot servir de model perfectament, ja que permet ritmes i intensitats diferents segons les característiques i el tarannà de cada centre.

- **Nivell d'aplicabilitat:** Total.

Bones pràctiques de referència 3

- **Referència:** Márquez, Antonio; Corso, Silvana M.; Elizondo Coral; Blas García, José ; Rubio, Milagros; Villaescusa, Mª Isabel. *Inclusión: acciones en primera persona. Indicadores y modelos para centros inclusivos. Manual práctico* (2021) Ed. Graó

- **Sintesi:** La intenció del llibre és oferir una brúixola que orienti les escoles a seguir el camí cap a la inclusió. Així, comença el viatge des dels conceptes de presència i participació, que són els fonaments sòlids d'aquesta escola que busquem; per continuar fent parades a les metodologies i models organitzatius en què s'ha de construir; a la convivència com a model social d'acollida a la diversitat humana de les aules; a l'avaluació autèntica, on tots tenen cabuda; i una darrera parada per proposar el model de gestió d'un centre inclusiu. Incloure no és deixar-hi entrar, és no permetre que algú es quedi fora.

- **Nivell d'aplicabilitat:** Total.

Bones pràctiques de referència 4

- **Referència:** Solla, Carmen. *Guía de Buenas Prácticas en Educación Inclusiva*. (2013) Save the Children. [Enllaç](#)

- **Sintesi:** L'objectiu de la guia és dotar a la comunitat educativa d'una eina que millori l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat en els diferents àmbits educatius mitjançant un recull de bones pràctiques classificades en: *a)* Entorns, eines i programes accessibles per a tots i totes. *b)* Ensenyament i resolució de conflictes cooperativament. *c)* Aprenentatge cooperatiu o dialògic. S'acompanya amb experiències de centres educatius d'infantil, primària i secundària.

- **Nivell d'aplicabilitat:** Total.

Bones pràctiques de referència 5

- **Referència:** Comas, Ramon i Martínez, Alex. *Estrategias educativas inclusivas en un instituto de secundaria*. Article a ÀÁF (Àmbits de psicopedagogia i orientació), núm. 51, novembre de 2019

- **Síntesi:** Des d'abans de la publicació del Decret 150/2017 per un sistema inclusiu, molts centres han estat treballant per facilitar l'accés a l'aprenentatge dels seus alumnes eliminant les barreres que ho dificulten. Aquest és un moment cabdal per a l'aplicació de diferents mesures i estratègies a nivell del sistema educatiu que permetin el millor

desenvolupament de tots els alumnes, i que, entre d'altres, tindrà l'orientador educatiu com un dels actors del treball en equip en els centres. Aquest article es recullen algunes propostes ja aplicades per avançar en la inclusió que es poden desenvolupar en un institut de secundària.

- **Nivell d'aplicabilitat:** Total.

Bones pràctiques de referència 6

- **Referència:** *Educando emocionalmente en la diversidad: Propuesta práctica basada en el Diseño Universal para el Aprendizaje (DUA)*. TFM de Sánchez, M^a del Carmen. Universidad de Cádiz, 2018

- **Síntesi:** El present Treball Fi de Màster presenta com a proposta pràctica d'actuació en l'àmbit de l'orientació educativa, un programa d'educació emocional adreçat a l'alumnat de primer d' ESO, per tal de treballar les competències emocionals necessàries per prevenir i millorar els problemes de convivència a les aules i, per tant, al centre. La innovació educativa en aquest treball, recau fonamentalment a educar emocionalment des d'una proposta curricular inclusiva basada en el Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), com a mètode que permet oferir la flexibilitat, obertura i atenció a la diversitat emocional que programes d'aquesta temàtica necessiten, allunyant-nos de propostes clàssiques, rígides i descontextualitzades que en molts casos no connecten amb els interessos de l'alumnat i la naturalesa de la temàtica abordada. Així mateix, aquesta unitat millorada no només treballarà amb l'alumnat, sinó que s'amplia a dues línies més d'actuació: el professorat i les famílies, per tal de plantejar un abordatge més global.

- **Nivell d'aplicabilitat:** Total.

C) ALINEACIÓ AMB PROA+

Objectiu PROA+ que afavoreix

La proposta presentada afavoreix els objectius de PROA+ següents:

Objectius finals:

- Reduir l'abandonament escolar.
- Incorporar la perspectiva del disseny universal de l'aprenentatge així com en la manera de fer del centre, la qual implica donar una resposta educativa personalitzada a tots els alumnes que faciliti l'accés, la participació i la internalització del procés d'ensenyament-aprenentatge, a partir de l'anàlisi de barreres que ho dificulten i basant-se en el coneixement de les preferències, els estils d'aprenentatge, les motivacions, els interessos i l'autoconeixement dels alumnes. Aquesta avaluació ha de cobrir totes les dimensions del model de qualitat de vida i els objectius de desenvolupament sostenible de l'agenda 2030.

- Millorar les condicions d'educabilitat de l'alumnat

Objectius intermedis:

- Millorar els resultats escolars i les habilitats socioemocionals a partir de la personalització de l'aprenentatge.
- Reduir el nombre d'alumnes que repeteixen, atès que, amb el canvi de metodologies i estratègies didàctiques, s'ofereixen més garanties d'èxit en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Eliminar i/o minimitzar les barreres que dificulten l'aprenentatge dels alumnes.
- Reduir l'absentisme escolar i millorar les fases del procés d'aprenentatge.
- Compartir la mateixa visió de l'educació inclusiva amb les famílies en l'establiment d'objectius i metes que parteixen de l'interès i motivació dels alumnes en el desenvolupament de l'activitat escolar.

Objectius de les actituds del centre:

- Aconseguir i mantenir un bon clima al centre educatiu, a través d'un consens en l'atenció educativa a tot l'alumnat, incloses les estratègies d'accessibilitat socioemocional que permetin una gestió eficaç de les relacions socials millorant el clima de convivència.
- Aconseguir i mantenir un bon nivell de satisfacció de l'aprenentatge i l'ensenyament a través de metodologies diversificades i estratègies de metacognició.
- Aconseguir i mantenir les expectatives positives del professorat per a tot l'alumnat, entenent que tothom té les mateixes oportunitats i és objecte d'una educació de qualitat i equitativa.
- Avançar cap a una escola inclusiva sense segregació interna al centre.

Objectius per al desenvolupament d'estratègies i activitats:

Aplicar estratègies i activitats que facilitin els objectius i actituds intermedis del centre.

Objectius dels recursos:

- Formar el professorat en disseny universal d'aprenentatge i en les habilitats necessàries perquè la inclusió sigui una realitat als centres escolars.
- Utilitzar els recursos de manera eficaç i eficient per reduir l'abandonament escolar i augmentar l'èxit escolar.

Objectius ambientals:

- Garantir unes condicions mínimes d'educabilitat en els estudiants.

Estratègia PROA+ que impulsa

E1 Accions pera seguir i per "assegurar" les condicions d'educabilitat.
 E2 Accions de suport a estudiants amb dificultats d'aprenentatge.
 E3 Accions per desenvolupar actituds positives al centre.
 E4 Accions per millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge de competències essencials a alumnes amb dificultats d'aprenentatge.
 E5 Accions i compromisos per gestionar el centre i millorar l'estabilitat i la qualitat dels professionals.

Bloc d'accions PROA+ que desenvolupa:

BA10 Identificar els alumnes amb dificultats d'aprenentatge i garantir les condicions d'educabilitat i suport integral a través del marc DUA.
 BA20 Acompanyar i orientar els alumnes vulnerables mitjançant un acord pedagògic o compromís educatiu (alumnes, família, centre) i la col·laboració entre les famílies i el centre educatiu.
 BA30 Escola inclusiva. Desenvolupar un clima inclusiu per a l'aprenentatge. Expectatives positives. Planificar aplicar la hipòtesi que l'èxit escolar de tots els alumnes és possible (sensibilització, formació).
 BA40 Gestió del procés d'ensenyament-aprenentatge. Establir les competències essencials i les dificultats d'aprenentatge rellevants. Disseny d'un pla per superar les dificultats d'aprenentatge potenciant la satisfacció d'aprendre i ensenyar, i l'ús de les TIC-TAC. Activitats inclusives per a la prevenció i recuperació de dificultats d'aprenentatge.
 BA50 Gestió del canvi. Dissenyar el pla estratègic de millora 2021-2024 i integrar el programa PROA+ en els documents del centre (PEC, ROF, RRI, PGA, etc.) i memòria anual.

Requisits PROA+ que compleix i justificació

Requisits	Grau	Explicació
Equitat i igualtat d'oportunitats	T	La proposta afavoreix la creació d'entorns educatius que s'adaptin a tot l'alumnat tot tenint presents els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats per a la participació i l'aprenentatge.
Educació inclusiva, tots i totes aprenen junts i s'atén la diversitat de necessitats	T	La proposta va dirigida a tot l'alumnat i persegueix la implicació de tot el claustre en la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible, considerant els principis del disseny universal de l'aprenentatge.
Expectatives positives, tots i totes poden	T	Tot l'alumnat pot aprendre i, per tant, formar part d'altres expectatives d'aprenentatge. Es basa en una pedagogia de màxims, no de mínims. Els objectius i mitjans de l'educació han de millorar les capacitats de tots els alumnes i garantir que tots assoleixin l'èxit educatiu, maximitzant l'ús de la seva capacitat

		d'aprenentatge. El professorat ha d'entendre plenament el concepte d'estratègies d'ensenyament multinivell.
Prevenició i detecció de les barreres d'aprenentatge	T	Es té en compte que tot l'alumnat és diferent i per aquest motiu es tracta d'identificar, en primer lloc, les barreres per a l'aprenentatge de qualsevol tipus (de participació, de comunicació, físiques, sensorials, estructurals, cognitives i curriculars), minimitzar o suprimir-les en la mesura en què sigui possible, i planificar i dissenyar el currículum de manera universal, és a dir, elaborat partint del principi que s'han de satisfer les necessitats educatives de tot l'alumnat.
Educació no cognitiva, habilitats socioemocionals	T	El programa desenvolupa les habilitats socials i emocionals de tot l'alumnat, concretament: <ul style="list-style-type: none"> • Habilitats personals (iniciativa, resiliència, responsabilitat, creativitat, autoregulació i motivació, adaptabilitat, gestió del temps, autodesenvolupament, autoavaluació i reflexió). • Habilitats socials (treball en equip i col·laboració, empatia, habilitats comunicatives, socials i de lideratge). • Habilitats d'aprenentatge (organització, resolució de problemes i pensament crític).

Graus de compliment: Total (T), Majoritari (M), Parcial (P), Nul (N).

D) DISSENY DE L'ACTIVITAT PALANCA GENÈRICA	
Títol de l'activitat i breu descripció	<p><i>Cultura inclusiva de l'aprenentatge a través d'un nou model d'orientació educativa (DUA)</i></p> <p>Aquesta activitat pretén analitzar i revisar la pràctica educativa de centre per tal de reflectir, d'una banda, el potencial dels estudiants i, de l'altra, les estratègies i eines metodològiques amb què optimitzar l'aprenentatge, tenint en compte les dimensions del model de qualitat de vida i minimitzant / eliminant les barreres d'accés a l'aprenentatge i a la participació.</p>
Finalitat de l'activitat / acció	<p>Personalitzar l'aprenentatge de l'alumnat. Per aquest motiu es treballarà en la introducció al llenguatge DUA. Comprendre i aplicar el concepte de diversificació metodològica. Identificar les barreres de qualsevol tipus, minimitzar-les o suprimir-les en la mesura en què sigui possible, i planificar i dissenyar el currículum de manera universal.</p> <p>Detectar les necessitats que té el centre i establir quin és el recorregut que ha d'emprendre per aconseguir un entorn plenament inclusiu, planificar estratègicament la seva implementació i portar a terme les actuacions que s'hagin previst amb acompanyament i assessorament.</p> <p><i>La inclusió ha de ser la recerca constant de millores en l'educació per tal de poder respondre a la diversitat d'alumnes, Echita i Ainscow (2011).</i></p>
Objectius	<p>Mínims:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detectar, minimitzar i eliminar les barreres d'aprenentatge en la mesura de les possibilitats. • Programar situacions d'aprenentatge universals i inclusives i el seu posterior desenvolupament en les programacions d'aula. • Organitzar el centre per tal de possibilitzar la personalització de l'aprenentatge, optimitzant els recursos dels quals disposa el centre. • Desenvolupar competències digitals docents per tal que tot l'alumnat pugui accedir sense barreres als aprenentatges. • Abordar les dimensions de la qualitat de vida per aconseguir centres i aules que garanteixin la inclusió. • Proporcionar múltiples opcions de compromís, de representació i d'acció i expressió en els diferents

	<p>aprenentatges.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conèixer i partir de les fortaleeses i potencialitats, preferències d'estil d'aprenentatge, interessos, motivacions i actituds cap al treball escolar de l'alumnat, així com les diferents dimensions relacionades amb el model de qualitat de vida. • Implicar la família en el procés d'aprenentatge de l'alumnat.
	<p>Òptims:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidar un model d'educació inclusiva inserit en la cultura del centre educatiu. • Incloure la recerca, la reflexió i el debat pedagògic en la vida quotidiana del centre educatiu. • Concretar, una proposta d'implementació del DUA per al curs següent. • Aconseguir un nivell de promoció del 100%. • Assegurar la motivació i satisfacció de l'alumnat per aprendre (alumnes experts).
Responsable/s	Equip directiu i claustre de docents.
Professorat i altres professionals que participen	Es fa necessària la creació i manteniment de xarxes col·laboratives dinamitzades pels responsables de l'activitat.
Diagnosi de competències i necessitats de formació	<p>Cal desenvolupar una formació específica per tal de conèixer les actituds dels claustres dels centres, amb l'objectiu de reflectir i introduir els principis del DUA, avançar amb la programació multinivell, fer ús de models inclusius de suport i fer dels centres educatius espais reals de reflexió pedagògica.</p> <p>És important detectar altres possibles necessitats de formació complementària al llarg de l'activitat palanca. Moltes vegades es podran respondre des del mateix centre, aprofitant l'experiència dels seus professionals.</p>
Característiques de l'alumnat implicat	Aquesta activitat s'adreça a tota la diversitat d'alumnes presents als centres educatius.
Àrees o àmbits on s'aplica	Aplicable a totes les àrees / àmbits.
Metodologia. Com es desenvoluparà l'activitat.	Dins l'activitat palanca s'oferiran tres itineraris formatius diferents segons les necessitats dels centres i les formacions que hagin realitzat prèviament:

ITINERARI 1 - INICIACIÓ AL DUA:

Destinatari: centres que no han fet anteriorment l'A302 ni han realitzat una formació en centre sobre DUA i que no implementen de manera sistematitzada metodologies actives a nivell de centre.

Característiques de la formació: formació d'àmbit de 20 hores aproximadament a la qual hi ha d'assistir un mínim del 20% del claustre dels ensenyaments obligatoris (Educació Primària, ESO i FPB). Es fa necessari que s'elabori i s'apliqui una activitat de transferència a nivell de centre.

Objectius:

- Introduir el vocabulari DUA i que es converteixi en un llenguatge comú per a tot el claustre.
- Iniciar-se en el disseny d'entorns d'aprenentatge flexibles.
- Identificar les barreres d'aprenentatge.
- Oferir a l'alumnat propostes adequades partint de les seves fortaleses i potencialitats.
- Oferir als participants a la formació eines i materials per traslladar la formació al claustre.

ITINERARI 2 - DUA A LES EINES DIGITALS:

Destinatari: centres que varen implementar aquesta activitat palanca durant el curs 2021-2022 i/o que poden acreditar una formació en centre sobre DUA que hagi estat organitzada per la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

Característiques de la formació: formació d'àmbit desenvolupada per part d'IBSTEAM d'entre 20-30 hores aproximadament a la qual hi ha d'assistir un mínim del 30% del claustre dels ensenyaments obligatoris (Educació Primària, ESO i FPB). Es fa necessari que s'elabori i s'apliqui una activitat de transferència a nivell de centre basada en els canvis metodològics del procés d'ensenyament-aprenentatge que es decideixin introduir a nivell de centre. Es centrarà en l'àrea 3 (Ensenyament i aprenentatge) i l'àrea 5 (empoderament de l'alumnat) de competència digital. Els participants tendran acreditades aquestes àrees.

Objectius:

- Capacitar el professorat per dissenyar entorns d'aprenentatge flexibles en contextos inclusius digitals de qualitat.

- Conèixer i utilitzar eines digitals d'accessibilitat, usabilitat i interacció que possibiliten minimitzar les barreres presents a les activitats d'aprenentatge per aconseguir dissenys didàctics fonamentats en els principis DUA.
- Oferir als participants eines digitals i materials per traslladar la formació als claustres.
- Desenvolupar estratègies pedagògiques digitals centrades en l'alumnat.
- Fer ús de les tecnologies digitals de manera que tot l'alumnat pugui accedir a l'aprenentatge i minimitzar les barreres.
- Enfortir i millorar les estratègies d'ensenyament i aprenentatge i les funcions del professorat que les desenvolupa.

ITINERARI 3 – DUALITZAM LES SITUACIONS D'APRENTATGE

Destinataris: centres que:

- a) Han implementat l'activitat palanca A302 durant el curs 2021-2022 i/o poden acreditar una formació en centre sobre DUA que hagi estat organitzada per la Conselleria d'Educació i Formació Professional.
- b) Han implementat l'activitat palanca A 101 Detecció de barreres durant el curs 2022-2023.
- c) Han realitzat formació en centre sobre situacions d'aprenentatge i tenen la necessitat de fer la seva pràctica més inclusiva
- d) Disposen de situacions d'aprenentatge dissenyades i tenen la necessitat de fer la seva pràctica més inclusiva.
- e) Implementen de manera sistemàtica metodologies actives a nivell de centre.

El nombre màxim de centres que poden realitzar aquesta activitat és de 12.

Característiques de la formació: es dissenyarà una formació en DUA adaptada a les necessitats del centre d'entre 20 i 40 hores a la qual ha d'assistir un mínim del 50% del claustre dels ensenyaments obligatoris (Educació Primària, ESO i FPB). Es comptarà amb l'acompanyament del grup de recerca [GREID](#) de la UIB.

Objectius:

- Augmentar les pràctiques inclusives dirigides a tot l'alumnat del centre.
- Proposar eines i estratègies per a la reorganització dels

	<p>espais, temps i recursos per flexibilitzar i millorar la resposta educativa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altres objectius que consideri el centre educatiu i que es pacti en el disseny de la seva formació. <p>*Els centres que triïn l'itinerari 3 hauran de fer la sol·licitud per a un FeC en DUA al seu CEP de referència en els terminis establerts, indicant sempre que són centres PROA+.</p> <p>La sol·licitud de l'itinerari es portarà a terme mitjançant el qüestionari d'activitats palanca del Gestib. L'assignació de l'itinerari la portarà a terme la Comissió de selecció d'activitats palanca tenint en compte allò que s'hagi indicat en els qüestionaris respecte a les seves preferències, l'itinerari formatiu del centre, les metodologies usades de manera habitual, els materials editorials emprats, el model de suport desenvolupat, els canvis introduïts durant els dos darrers anys i la predisposició per ser observats pel GREID que suggeriran possibles millores en la pràctica quotidiana.</p>	
Espais presencials o virtuals necessaris	Espais ordinaris del centre educatiu i aules virtuals, si escau.	
Recursos i suports necessaris de l'escola i el professorat	<p>Recursos ordinaris del centre, tant pel que fa a recursos humans i materials.</p> <p>Assessorament del GREID per als centres de l'itinerari 3.</p>	
Recursos necessaris de l'alumnat	Els ordinaris i quotidians de centre.	
Cost estimat dels recursos addicionals i de suports (extraordinaris)	Concepte	Import €
	Formació itinerari 1	Assumida per la Conselleria d'Educació i Formació Professional
	Formació itinerari 2	Assumida per la Conselleria d'Educació i Formació Professional
	Formació itinerari 3	Assumida per la Conselleria d'Educació i Formació Professional

	Acompanyament i assessorament del GREID a l'itinerari 3	Assumida per la Conselleria d'Educació i Formació Professional		
	^{1/2} plaça de l'especialitat d'EI, EP o de qualsevol especialitat d'ESO (excepte AL, PT, OE, PTSC)	Assumit per la Conselleria d'Educació i Formació Professional		
Accions, tasques i temporització	Tasques	1rP	2nP	3rP
	Prioritzar les actuacions que el centre vol implementar	X		
	Formació en DUA segons l'itinerari assignat	x	X	
	Elaborar i planificar les mesures a implementar en el centre		X	
	Explicar a les famílies les propostes metodològiques que el centre implementarà		X	X
	Implementació de les propostes metodològiques		X	X
	Avaluació de les propostes metodològiques i de l'activitat palanca			X

E) SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ

		Autoavaluació																					
		Participants				Agents implicats					Equip directiu					Alumnat					Altres		
		0 %				25 %					50 %					75 %					100 %		
		Sense evidències o anecdòtiques				Alguna evidència					Evidències					Evidències clares					Evidència total		
		0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	
		AVALUACIÓ FORMATIVA	Grau d'aplicació																				
Autoavaluació																							
Participants				Agents implicats					Equip directiu					Alumnat					Altres				
25 %				25 %					25 %					25 %					100 %				
Termini d'execució				Ús de recursos previstos					Adequació metodològica					Nivell compliment persones implicades					Nivell total qualitat execuc.				
5	10		15	20	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25				
Grau d'impacte	Mitjançant una rúbrica																						
	0 %				25 %					50 %					75 %					100 %			
	Sense evidències o anecdòtiques				Alguna evidència					Evidències					Evidències clares					Evidència total			
		0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	Global
	Obj 1																						
Obj 2																							
Obj 3																							

F) ANÀLISI DE L'APLICACIÓ I RESULTATS
PROPOSTES/DECISIONS PER APLICAR EN EL FUTUR Avaluació del curs Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i resultats obtinguts
G) PROCÉS DE SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ (interna) I SOCIALITZACIÓ/ EXTRAPOLACIÓ (externa)

Apèndix 1

Rúbrica per avaluar l'activitat palanca

Categoria	4 Consolidat	3 Satisfactori / en procés	2 Procés actualitzable / en procés	1 Insuficient / no iniciat
Consolidació del model d'educació inclusiva en la cultura del centre educatiu	<p>Els professors del centre, ha analitzat les barreres a l'aprenentatge i la participació i ha reflexionat sobre com reduir-les i mobilitzar recursos per donar suport a l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.</p> <p>L'escola té la mateixa idea aproximada del concepte d'inclusió.</p>	<p>Els professors del centre, ha analitzat les barreres a l'aprenentatge i la participació i ha reflexionat sobre com reduir-les, però ha de mobilitzar recursos per donar suport a l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.</p> <p>L'escola té una idea aproximada del concepte d'inclusió però coexisteix amb el model d'integració.</p>	<p>Els professors del centre, ha analitzat les barreres a l'aprenentatge i la participació però ha d'aprofundir en com reduir-les i com mobilitzar recursos per donar suport a l'aprenentatge i la participació de tot l'alumnat.</p> <p>El centre educatiu està en procés de reflexió sobre el concepte d'inclusió, però encara no s'ha consensuat.</p>	<p>Els professors del centre, ha analitzat algunes barreres a l'aprenentatge i la participació, però no totes. No ha reflexionat sobre com reduir-les i com mobilitzar recursos per donar suport a l'aprenentatge i la participació de tots els alumnes.</p> <p>L'escola no ha iniciat el procés de reflexió sobre el concepte d'inclusió.</p>
Enfocament inclusiu del suport educatiu	<p>Els suports s'organitzen sempre tenint en compte l'accés i la participació de tots els alumnes. Forma part de l'anàlisi dels interessos i motivacions de l'alumne i els seus coneixements previs per oferir una bastida de suport per part de l'equip docent, es tenen en compte diferents maneres de representar i expressar la informació i es té en compte l'afavoriment de l'aprenentatge autònom.</p>	<p>Els suports s'organitzen sempre tenint en compte l'accés i la participació de tots els alumnes. Forma part de l'anàlisi dels interessos i motivacions de l'alumne i els seus coneixements previs per oferir una bastida de suport per part de l'equip docent, són possibles diferents maneres de representar i expressar la informació però no</p>	<p>Els suports s'organitzen de vegades tenint en compte l'accés i la participació de tots els alumnes. Encara que té en compte els interessos i motivacions de l'alumne, no forma part de l'anàlisi dels coneixements previs per oferir una bastida de suport per part de l'equip docent, no són possibles diferents maneres de representar i expressar la informació. No es té</p>	<p>Els suports no s'organitzen tenint en compte l'accés i la participació de tots els alumnes.</p> <p>El model de suport se centra únicament en el professor de suport.</p> <p>No té en compte els interessos i les motivacions de l'alumne. Forma part de l'anàlisi de coneixements previs però no proposa oferir una bastida de suport per part de</p>

		es té en compte l'afavoriment de l'aprenentatge autònom.	en compte l'afavoriment de l'aprenentatge autònom.	l'equip docent o una retirada progressiva del suport. No són possibles diferents maneres de representar i expressar la informació.
Incorporació d'un enfocament inclusiu en el procés d'avaluació psicossocio-pedagògica	S'analitzen les fortaleeses, les potencialitats, les preferències d'estil d'aprenentatge, els interessos, les motivacions i les actituds de l'alumne i totes les dimensions relacionades amb el model de qualitat de vida amb la participació dels principals agents de la comunitat educativa (equip docent, servei d'orientació, estudiant i família).	S'analitzen les fortaleeses, les potencialitats, les preferències d'estil d'aprenentatge, els interessos, les motivacions i les aptituds de l'alumne i algunes de les dimensions relacionades amb el model de qualitat de vida. Es tenen en compte alguns agents de la comunitat educativa.	S'analitzen els punts forts, les potencialitats, les preferències d'estil d'aprenentatge, els interessos, les motivacions i les aptituds de l'alumne, però no estan relacionats amb les dimensions del model de qualitat de vida. No es tenen en compte els agents de la comunitat educativa.	S'analitzen algunes fortaleeses i potencialitats, se centra en un únic estil d'aprenentatge, però no té en compte els interessos, les motivacions i les aptituds de l'alumne i no està relacionat amb les dimensions del model de qualitat de vida. No es tenen en compte els agents de la comunitat educativa.
Reducció del nombre d'alumnes vulnerables que repeteixen curs	Entre el 90 % i el 100 % dels alumnes promocionen / es graduen.	Entre el 70 % i el 99 % dels alumnes promocionen / es graduen.	Entre el 55 % i el 69 % dels estudiants promocionats s'han graduat.	Menys del 55 % dels alumnes
Reducció de l'absentisme escolar	Entre el 90 % i el 100 % d'assistència.	Entre el 66 % i el 89 % d'assistència.	Entre el 50 % i el 65 % d'assistència.	Menys del 50 % d'assistència.

Apèndix 3

Aclariments per emplenar els punts E) , F) i G)

E) SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ

El seguiment i avaluació de l'aplicació de l'activitat palanca (AP) consisteix a demanar-se com va el procés d'aplicació, si els resultats són els esperats i, com a conseqüència, quines són les lliçons apreses. Intenta valorar el procés d'aplicació i eficàcia, eficiència, sostenibilitat i transferibilitat de l'activitat. La funció més important d'aquesta avaluació formativa és reflexionar sobre tot l'esmentat, aprendre i decidir si cal millorar-la, mantenir-la per al curs següent, o descartar-la perquè el seu potencial és clarament insuficient en relació amb l'esforç que necessita.

AVALUACIÓ FORMATIVA

A l'avaluació formativa es valoraran tres apartats:

- 1.- **Grau d'aplicació o execució:** grau d'implicació o de desplegament sistemàtic d'una activitat. Es valora a partir de l'autoavaluació dels aplicadors.
- 2.- **Qualitat d'execució:** mesura com s'ha fet l'activitat, tenint en compte diversos criteris (termini d'execució, utilització dels recursos previstos, adequació metodològica i nivell de compliment de les persones implicades). Es valora a partir de l'autoavaluació dels aplicadors.
- 3.- **Grau d'impacte:** mesura la utilitat de l'activitat per aconseguir l'objectiu establert; es valora a partir d'una rúbrica específica.
Les valoracions globals es consideraran:
 - Millorables si el resultat és inferior al 75%
 - Satisfactòries si el resultat està entre el 75% i el 95%
 - Molt satisfactòries si el resultat és superior al 95%.

GRAU D'APLICACIÓ

A l'apartat d'autoavaluació, s'ha d'avaluar el grau d'aplicació de l'activitat, que consisteix a respondre la qüestió: en quina mesura es realitza l'AP?

L'indicador *Grau d'aplicació de l'activitat* es refereix al grau d'implantació i desplegament sistemàtic d'una AP.

S'ha d'explicar qui participa en l'autoavaluació (Lògicament, quantes més persones hi participin, la valoració serà més objectiva i els resultats més fiables).

Com a metodologia per establir el grau d'aplicació de l'AP es proposa, en primer lloc, situar el grau d'aplicació en un dels cinc grans nivells (*sense evidències o anecdòtiques, alguna evidència, evidències, evidències clares, evidència total*) i en una segona valoració, matisar el percentatge entre les cinc possibilitats de cada gran grau.

És recomanable fer l'autoavaluació en tres moments diferents al llarg del curs escolar, encara que depèn de la durada prevista de l'AP.

La valoració global es considerarà *Millorable* si el resultat és inferior al 75%, *Satisfactòria* si el resultat està entre el 75% i el 95% i *Molt satisfactòria* si és superior al 95%.

Per exemple, en relació amb aquesta AP, encara que l'autoavaluació es realitzarà un cop hagi finalitzat l'AP en cada període podem pensar en allò que hem de valorar, i respondre a preguntes semblants a aquestes però que estiguin directament relacionades amb l'activitat palanca actual:

- S'ha portat a terme l'activitat palanca?
- S'han realitzat les passes previstes a cada trimestre concret?
- S'ha utilitzat el full de disponibilitat de les famílies?
- S'ha informat les famílies de la necessitat de la seva col·laboració a l'escola?
- S'han incorporat famílies a les activitats lectives?
- S'han fet xerrades per a les famílies sobre temes del seu interès?
- Hi ha hagut una bona participació a les activitats extraescolars proposades?
- Han participat les famílies i els alumnes en l'avaluació de l'activitat palanca?
- Ha augmentat el grau d'implicació i de col·laboració de les famílies al centre?
- L'APIMA s'ha mostrat més activa i/o propositiva?
- S'ha fet un pla d'extraescolars amb les propostes de la comunitat educativa?
- ...

(Es poden plantejar altres preguntes que ens ajudin a reflexionar sobre el procés realitzat en el nostre centre)

QUALITAT DE L'EXECUCIÓ

Per avaluar aquest indicador s'han de respondre les qüestions següents: L'AP es realitza així com s'havia planificat? Es compleix la temporalització? S'usen els recursos previstos? L'AP es desenvolupa amb la metodologia adequada? Les persones implicades compleixen amb les seves responsabilitats?

Si el primer indicador mesurava en quin grau es desenvolupava l'activitat, ara es tracta de mesurar com s'aplica, és a dir, quina és la qualitat de l'execució. Per qualitat d'execució s'entén la percepció de l'equip directiu i de les persones participants sobre el compliment dels terminis d'execució, l'ús o no dels recursos previstos, si l'aplicació de la metodologia planejada i l'adequació i el nivell de compromís i compliment dels professionals implicats.

Com a metodologia per establir la qualitat d'execució de l'activitat, s'avalua cadascun dels quatre àmbits considerats, a cadascun dels quals se li atribueix un valor del 25% i dins de cada àmbit s'estableix un valor entre cinc possibilitats d'un rang que va de 5 a 25.

La valoració global és la suma de la valoració dels cinc àmbits i es mou entre 0% i 100% de qualitat d'execució. És recomanable fer l'autoavaluació en tres moments diferents al llarg del curs escolar, encara que depèn de la durada dissenyada en l'activitat.

Exemples:

- En l'àmbit de la utilització de recursos previstos, és rellevant valorar si es té en compte la temporalització que permet que es desenvolupi l'activitat.
- En l'àmbit de l'organització, es valora el nivell d'assistència i participació en les reunions previstes amb alumnes i famílies.
- En l'àmbit de coordinació, es valoren els acords sobre els itineraris per als recursos següents, a la vista de l'evolució del rendiment.
- En l'àmbit acadèmic, es valora la millora dels resultats i/o la reducció de la repetició de curs de l'alumnat vulnerable i la millor adherència a les famílies i de l'absentisme.

GRAU D'IMPACTE EN BASE A UNA RÚBRICA

S'avalua tenint en compte la rúbrica concreta de l'AP. Es farà ús, per tant, de la rúbrica que es troba a l'apèndix.

Sense cap mena de dubte, el més rellevant és l'impacte que ha tingut la implementació de les mesures, no només la percepció quantitativa que tenim del desenvolupament dels tutors individuals. Per això, servint-nos de la rúbrica, veurem en quina mesura els procediments implementats han suposat una evolució del centre en termes d'equitat i inclusivitat, i els alumnes han experimentat també una evolució favorable en la dinàmica escolar, en línia amb els objectius que s'havien proposat.

Els objectius que mesuren l'impacte han d'estar relacionats amb els objectius específics establerts en el disseny de l'AP. El significat d'aquest indicador és valorar el grau d'impacte d'una AP sobre l'assoliment d'un objectiu. Es tracta, per tant, de mesurar en quin grau de l'AP és útil per aconseguir els objectius concrets de l'AP. Es poden usar altres eines tant per al professorat com per a l'alumnat (rúbriques, dianes d'avaluació, port foli...).

Les qüestions per plantejar-se en aquest cas poden ser:

En quina mesura la nostra activitat és útil per aconseguir els objectius perseguits? L'activitat té impacte sobre l'objectiu? Com ho podem mesurar? Hem de valorar els objectius de la rúbrica: Quin grau d'impacte té l'AP sobre cada objectiu?

Després d'aplicar la rúbrica haurem de valorar de manera global l'AP. Igual que en els apartats anteriors, la valoració global es considera *Millorable* si el resultat és inferior al 75%, *Satisfactòria* si el resultat està entre el 75% i el 95% i *Molt satisfactòria* si és superior al 95%.

F) ANÀLISI DE L'APLICACIÓ I RESULTATS. PROPOSTES DE MILLORA

Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i dels resultats obtinguts.

Aquest apartat recull les conclusions i propostes de millora derivades de l'anàlisi de les dades obtingudes de l'avaluació formativa i té com a finalitat la millora dels processos i donar suport a la presa de decisions a la fi de curs sobre la continuïtat o no de l'activitat palanca, propostes de millora o possible homologació de l'activitat en el centre. L'anàlisi trimestral dóna l'oportunitat de repensar com s'aplica l'activitat i corregir totes les qüestions que siguin susceptibles de fer-se en el curt termini. Aquest apartat és molt potent i important per incrementar el nivell d'impacte a través d'un procés de millora contínua. Es proposa efectuar l'anàlisi per avaluació o en els períodes que estableixi l'activitat palanca.

PROPOSTES / DECISIONS PER A APLICAR EN EL FUTUR

Avaluació final de curs. Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i resultats obtinguts. Qüestions per reflexionar i emplenar en el procés d'aplicació real de l'activitat, amb la informació de final de curs:

De quina manera aquest projecte ha generat una pràctica útil i nous aprenentatges en els professionals? Quins són aquests nous aprenentatges generats en els professionals? Què ha canviat i què roman inalterable? Quines millores ha implicat el canvi? Ha permès als destinataris visualitzar què s'ha de fer i/o què pot canviar? En quins aspectes hi ha hagut resultats imprevistos i quines conseqüències han tingut?

Què ha funcionat i què necessita millorar del procés d'aplicació de l'activitat? Què no ha funcionat? En quins aspectes ha valgut la pena l'esforç? Finalment, ja podem fer una reflexió sobre el procés de desenvolupament a partir de tota la informació i evidències recollides i prendre algunes decisions importants de cara al següent curs i període, segons els resultats obtinguts. Quina decisió, consensuada, hem de prendre sobre el futur de l'activitat?: Hem de descartar l'activitat, modificar-la o sistematitzar-la al nostre entorn.

G) PROCÉS DE SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ

Una vegada s'ha avaluat el procés i els ajustaments que s'hi han fet, i si el grau de satisfacció i de rendibilitat didàctica són els adequats, l'activitat ha de quedar recollida i registrada en el banc d'activitats palanca del centre.

La difusió de l'activitat es pot fer en la pàgina web o el blog del centre, a les xarxes socials i en els encontres de bones pràctiques.

L'esquema per difondre-la és el següent:

- 1.- Títol de l'experiència
- 2.- Centre educatiu, curs i etapa i localitat
- 3.- Breu descripció de l'activitat
- 4.- Grau de satisfacció de la comunitat. Valoració del professorat, de les famílies i de l'alumnat
- 5.- Possibilitats de generalització
- 6.- Fotos i enllaços

- **Important!**

S'ha de tenir en compte que tota la difusió i tots els documents generats han de complir les normes establertes a la Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa d'1 d'octubre de 2021, per la qual es convoca el Programa per a l'orientació, avanç i enriquiment educatius PROA+, a l'apartat 14è anomenat "Difusió i protecció de dades".